

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-644/25-P
Sp. zn. ČŠIP-S-152/25-P

Název	Základní škola a Mateřská škola pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25
Sídlo	Lazaretní 25, 312 00 Plzeň
E-mail	zrak@volny.cz
IČO	49 778 200
Identifikátor	600 022 960
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Věra Krňoulová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Ke Špitálskému lesu 3, Plzeň Lazaretní 25, Plzeň Nad Týncem 38, Plzeň
Inspekční činnost na místě	12. 5. – 16. 5. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25 (dále „škola“) je subjekt zřízený pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“)

školní družiny (dále „ŠD“), internátu a školní jídelny. Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (dále „SPC“), které zajišťuje poradenské služby žákům školy i klientům z jiných škol.

Předškolní vzdělávání je realizováno na dvou místech poskytovaného vzdělávání: v Lazaretní ulici a v ulici Ke Špitálskému lesu. V MŠ bylo v době inspekční činnosti vzdělávalo v osmi třídách 71 dětí, z nichž 49 plnilo povinné předškolní vzdělávání, 30 dětí mělo povolený odklad povinné školní docházky. Dvě děti se vzdělávaly v režimu individuálního vzdělávání. V MŠ bylo evidováno rovněž šest dětí cizinců. Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s názvem „Otevři vrátka a pojď...“.

Základní vzdělávání probíhá v Lazaretní ulici. K termínu inspekční činnosti se v ZŠ ve 14 třídách vzdělávalo celkem 129 žáků, z nichž 110 žáků v 11 třídách podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) a 19 žáků ve třech třídách podle školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální. Pro 38 žáků byly vypracovány individuální vzdělávací plány. ZŠ eviduje 13 žáků cizinců.

Zájmové vzdělávání bylo poskytováno 45 účastníkům v pěti odděleních ŠD. Provoz ŠD je členěn na ranní a odpolední část tak, aby vyhovoval žákům i jejich zákonným zástupcům. Vzdělávání ve ŠD je realizováno podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a vhodně navazuje na ŠVP ZV.

Internát pro dojíždějící žáky se nachází v ulici Nad Týncem. V provozu je nepřetržitě od pondělí do pátku. K termínu inspekční činnosti zde bylo ubytováno 15 žáků.

SPC poskytuje poradenské služby na dvou místech. V ulici Nad Týncem se nachází pracoviště pro vady zraku a v ulici Ke Špitálskému lesu pracoviště pro vady řeči.

Škola poskytuje stravování dětem a žákům v ulicích: Ke Špitálskému lesu a Lazaretní.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla na základě výsledku konkurzního řízení jmenována zřizovatelem do funkce s účinností od 1. září 2024. Při řízení subjektu uplatňuje zkušenosti a vědomosti z dosavadní pedagogické praxe i odborné znalosti nabyté četným a vhodně zaměřeným dalším vzděláváním. Ve své vizi s cílem neustále zkvalitňovat služby poskytované v rámci vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nastavila konkrétní směřování školy v dalším období, a to na základě podrobné analýzy dosaženého aktuálního stavu. Stanovila i další konkrétní záměry k rozvoji školy, její prioritou je vytváření přátelského prostředí dětem a žákům, úzká spolupráce s jejich zákonnými zástupci i budování kvalifikovaného pedagogického sboru. Vytýčené cíle, které ředitelka vyspecifikovala pro další období, jsou promyšlené, konkrétní a reálné.

Ředitelka nastavila kvalitní systém řízení školy, svým třem zástupkyním a dalším členům vedoucího týmu delegovala kompetence, které jim umožňují efektivně řídit oblasti školy. Nastavenou organizační strukturou řízení a rozdělením kompetencí umožnila pedagogickým pracovníkům aktivní zapojení do řízení školy. Předávání informací mezi vedoucími pracovníky, zaměstnanci jednotlivých pracovišť, i v rámci celého pedagogického sboru je promyšlené a funkční. Důraz je kladen na každodenní sdílení informací a osobní komunikaci všech pracovníků. Pedagogická rada se důsledně zabývá nejen průběhem a výsledky vzdělávání žáků, ale i organizačními záležitostmi.

System vnitřní kontroly je vytvořen s ohledem na celou organizační strukturu. Vedení povinné školní dokumentace obsahovalo drobné nepřesnosti, které však neměly zásadní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Školní řád ZŠ v některých bodech neodpovídal v požadovaném rozsahu příslušným právním předpisům. Během inspekční činnosti byly odstraněny drobné formální nedostatky v několika dalších dokumentech.

Pedagogický sbor je stabilní, složený z učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga, někteří z nich si potřebné vzdělání doplňují. Během sledované výuky neměla nekvalifikovanost některých vyučujících vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Ředitelka školy věnuje značnou pozornost odbornému vedení vyučujících i asistentek pedagoga, což se projevuje jejich kvalitní součinností v průběhu výuky. Efektivně realizuje kontrolní a hospitační činnost, poskytuje vyučujícím a vychovatelům motivující pozitivní zpětnou vazbu ke stanoveným cílům. Ředitelka školy dbá na kvalitu a četnost dalšího vzdělávání vyučujících, při jeho plánování zohledňuje potřeby školy i zájmy jednotlivých pedagogů. Vzdělávací akce organizuje individuálně na odborná témata související se zaměřením a specializovanými činnostmi školy. Pedagogové se aktivně a hojně zapojují do vzdělávacích akcí a uplatňují získané poznatky při výuce. Průběžně je navzájem sdílejí a poskytují si kolegiální pomoc. Vzájemné hospitace, jejichž cílem je systematické předávání si odborných znalostí a praktických zkušeností, pedagogové zatím nevyužívají.

Poradenské služby školy jsou poskytovány školním poradenským pracovištěm (dále „ŠPP“). Jejich zajišťováním je pověřena výchovná poradkyně, která zároveň působí jako školní metodička prevence a kariérová poradkyně. Velmi úzce spolupracuje s vedením školy, tj. ředitelkou a její zástupkyní pro ZŠ. Tzv. krizový tým školy je složen z vedení školy, výchovné poradkyně, sociální pracovnice a vedoucí vychovatelky. Celý tým se pravidelně schází k řešení aktuálně vzniklých problémů, jednotně přistupuje k podpoře žáků a jejich zákonných zástupců a o své činnosti průběžně informuje i ostatní pedagogy.

Všechna místa poskytovaného vzdělávání jsou materiálně vhodně vybavená, díky čemuž jsou zajištěny velmi dobré podmínky pro zajišťování všech činností školy. MŠ i ZŠ disponují kmenovými učebnami, které jsou velmi dobře vybaveny velkým množstvím názorných, edukativních a kompenzačních pomůcek pro výuku dětí a žáků, pro jejich relaxaci a rozvoj pohybových i praktických dovedností. Všechna pracoviště jsou dostatečně vybavena výpočetní a didaktickou technikou, která je průběžně obnovována. K naplňování cílů vzdělávání je využíváno blízké okolí škol pro realizaci tematických vycházek. Jsou zde zřízeny odborné učebny pro výuku pracovních činností a rozvoj pohybových dovedností a školní zahrady, které jsou účelně vybaveny pro různé sportovní, edukační, relaxační, společenské aktivity i komunitní setkávání. Zájmové vzdělávání má pro realizaci svých činností zajištěny optimální materiální podmínky, účastníci vzdělávání mají k dispozici dostatek her a pomůcek. ŠD využívá vlastní prostory, které jsou pro relaxaci a odpočinkovou činnost vhodně vybavené. Pro svoji činnost využívá také odborné učeny školy a k pohybovým aktivitám tělocvičnu a školní zahradu. Pracoviště SPC pro zrakové postižení v ulici Nad Týncem má zajištěné výborné prostorové podmínky a materiální vybavení včetně čekárny pro klienty. Prostorové podmínky pracoviště SPC pro vady řeči v ulici Ke Špitálskému lesu však nejsou dlouhodobě optimální. Odborní pracovníci jsou dostatečně vybaveni testovými bateriemi i výpočetní technikou. SPC má zaveden elektronický evidenční systém, který umožňuje všem pracovníkům nahlížet do spisové dokumentace klientů.

Na vysoké úrovni lze hodnotit oblast spolupráce školy s jinými subjekty. Ředitelka promyšleně zapojuje školu do četných projektů tak, aby děti i žáci mohli účinně rozvíjet kompetence pracovní, sociální i komunikativní. Díky rozsáhlé síti spolupracujících partnerů

škola dlouhodobě vytváří pro všechny děti a žáky takové podmínky, které velmi kvalitně přispívají ke kompenzaci jejich znevýhodnění, obohacení vzdělávání i prevenci rizikového chování. Prostředky z nadačních fondů a vyhlášených grantů umožňují mj. organizaci ozdravných pobytů s výukou běžeckého lyžování nebo prostorové orientace a samostatného pohybu, pořádání či účast na sportovních turnajích nejen pro žáky se zrakovým postižením. Finanční prostředky získané z projektové činnosti slouží k průběžnému pořizování či doplňování speciálních pomůcek (lupy, výpůjčky z knihovny v Braillově písmu aj.). Významný objem prostředků je čerpán na primární prevenci i podporu volnočasových aktivit žáků.

Bezpečnost a ochrana zdraví je pro školu prioritou na všech pracovištích. Preventivní mechanismy školy jsou funkční, jsou vytvářeny podmínky pro zajištění vhodného a bezpečného prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V rámci zaměření školy je v MŠ vytvořena kvalitní pedagogická péče. Pro poskytování individualizované speciálně pedagogické podpory je vytvořeno výborně vybavené zázemí ve všech třídách. Speciálně pedagogické intervence plynule navazovala na denní aktivitu ve třídě, děti byly úspěšně stimulovány v kompenzaci zrakového handicapu či řečových vad, v sebeobsluze a v sebedůvěře. Optimální časový prostor pro spontánní hru a činnosti vedl k zaujetí dětí a jejich hernímu i pracovnímu uspokojení, ojediněle se v rámci dopoledního vzdělávacího bloku objevila nevyváženost spontánních a řízených aktivit. Byla připravena individualizovaná nabídka poutavých činností, děti dostaly příležitost k výtvarnému tvoření a ke kooperaci při hře. Patrné bylo cílené environmentální vzdělávání, které vycházelo z přímých prožitků. V průběhu dopoledního vzdělávacího bloku byly činnosti zaměřené vzhledem ke zvolenému tématu, které vycházelo ze zkušeností dětí, jejich aktivita byla podporována činnostním a prožitkovým učením. Zajištěna byla podpora přemýšlení s aktivizací smyslového učení a vyvozování souvislostí prostřednictvím vlastní činnosti. Rozvíjeny byly pohybové, výtvarné a sociální dovednosti, účelně docházelo ke stimulaci rozvoje jemné motoriky. Podporována byla matematická gramotnost a zraková diferenciací. Učitelky volily podporující pedagogický styl, vedly děti k dodržování pravidel a k samostatnosti. Prvky formativního hodnocení byly zařazovány jen ojediněle. Záměry tematické části byly naplňovány rovněž v době pobytu venku. Při odpočinku byly respektovány děti, které neměly potřebu spánku. Je jim nabízena klidová činnost mimo lůžko.

Hospitované hodiny v ZŠ na prvním stupni byly většinou velmi dobře připravené, převažovala v nich příznivá pracovní atmosféra spočívající ve vstřícném vztahu vyučujících k žákům a ve vzájemné toleranci. Žáci se ve většině hodin aktivně zapojovali do připravených činností a respektovali pokyny pedagožek. Jen výjimečně v hodinách docházelo, z důvodu nepromyšlené organizace výuky, k rušivému chování některých žáků. Ve většině těchto případů však vyučující respektujícím způsobem podpořily dodržování nastavených pravidel. V některých hodinách učitelky zohledňovaly studijní potenciál jednotlivců např. využitím diferencovaných cílů pro aktivnější žáky. Zvolené formy a metody práce většinou podporovaly dosažení cíle jednotlivých hodin. Učitelky motivovaly žáky k učení a vedly je k efektivnímu využití času. Většina vyučovacích hodin byla metodicky a organizačně pestrá, pro větší efektivitu učebního procesu byly v některých hodinách využívány didaktické hry. Nedostatečná promyšlenost činností ve dvou sledovaných hodinách vyústila v nižší efektivitu výuky i zapojování žáků. Pedagožky většinou preferovaly frontální výuku kombinovanou s řízeným rozhovorem. Kladením

otázek se v některých případech snažily podporovat rozvoj kritického myšlení žáků. V části hodin volily skupinovou a párovou práci, podporovaly vzájemnou komunikaci a spolupráci. Učivo bylo zpravidla probíráno v souvislostech, v některých hodinách nechybělo zařazení mezipředmětových vztahů a příkladů z praxe. Všem žákům byla věnována dostatečná pozornost. Při samostatné práci měli žáci k dispozici přiměřený čas k vypracování úkolu a byla jim poskytnuta individuální péče ze strany asistentek pedagoga. U nevidomých žáků byly při hodinách využívány kompenzační optické pomůcky, nástroje pro zápis Braillova písma a další didaktické pomůcky určené pro žáky se zrakovými vadami. Spolupráce učitelek a asistentek pedagoga byla plánovaná, v některých případech velmi efektivní, např. ve formě střídání rolí. Pedagožky dokázaly spontánně reagovat na aktuální situaci ve třídě, přistupovaly k žákům respektujícím způsobem, vyjadřovaly pozitivní očekávání směrem k jejich výkonům. Všechny učitelky poskytovaly žákům průběžnou zpětnou vazbu. Závěrečnému shrnutí učiva věnovaly pozornost v různé míře, v některých hodinách bylo pouze formální, výjimečně velmi zdařilé a poskytovalo žákům potřebné zpětnovazební informace. V některých hodinách však hodnocení žáků nebo zhodnocení naplnění cílů hodiny chybělo zcela.

V hospitovaných hodinách v ZŠ na druhém stupni v předmětech český jazyk a dějepis žáci dodržovali nastavená pravidla a respektovali pokyny pedagogů. Vyučující byli na výuku připraveni, využívali často vlastní pracovní listy nebo prezentace, přizpůsobovali materiály speciálním vzdělávacím potřebám konkrétních žáků. V úvodní části hodin žáky pozitivně motivovali, sdělovali cíl hodin, většinou ale v závěru hodin jeho splnění nevyhodnotili. Nejčastěji pedagogové volili frontální formu práce se třídou, zařazovali řízený rozhovor a doplňovali jej samostatnou prací. Skupinová a párová práce byla sledována především při opakování či procvičování. Žáci tak byli podporováni v komunikativních dovednostech, učili se spolupracovat a diskutovat nad zadanými úkoly, v některých hodinách i prezentovali výsledky své práce před spolužáky. V hodinách českého jazyka vyučující dbali na spisovné vyjadřování žáků i dodržování správné terminologie. Sledovaná hodina slohu byla zaměřena na funkci médií a reklamy, byly voleny zábavné aktivity pro práci ve dvojicích, podporována kreativita žáků, rozvíjeno kritické myšlení, proběhla také prezentace a argumentace ve prospěch vlastního názoru před kolektivem třídy. V hodinách mluvnice byly rozvíjeny jak řečové dovednosti žáků, tak osvojovány základy větné skladby, určovány větné členy i procvičována pravopisná pravidla. Žáci pracovali s chybou, společně hledali správné řešení a jeho zdůvodnění. Většinou žáci pracovali na úkolech se stejnou úrovní obtížnosti, odlišná náročnost byla uplatněna pouze výjimečně. Působení asistentek pedagoga ve třídách bylo účelné, žáci s potřebou podpory byli s jejich pomocí efektivně zapojováni do průběhu vzdělávání. Sledované hodiny dějepisu byly vzhledem k nevhodně zvoleným metodám práce monotónní nebo velmi málo efektivní, např. metoda celohodinového výkladu, byť s podporou zajímavé prezentace, neumožňovala žákům, aby se do průběhu hodiny zapojovali.

Hodiny anglického jazyka nebyly naplánovány s ohledem na vytyčený cíl vzdělávání, vyznačovaly se nepromyšlenou stavbou a v důsledku nejasným přínosem pro učení žáků. Aktuální vzdělávací potřeby jednotlivců nebyly v jednom případě zohledněny, někteří žáci nebyli po většinu hodiny zapojeni do výuky.

Hospitované hodiny výchov se lišily v závislosti na pedagogické erudici vyučujících. V občanské výchově žáci prezentovali před spolužáky svoji práci na dokončeném projektu, uměli vysvětlit i motivaci k volbě tématu, ostatní žáci naslouchali, respektovali se navzájem a dokázali sledovaný výkon smysluplně zhodnotit. Naopak v hodině hudební výchovy stejný třídní kolektiv nebyl efektivně motivován vyučujícím k dodržování pravidel práce

a respektu. V této hodině se žáci nedokázali soustředit na připravené činnosti, nezapojovali se do zpěvu ani rytmických cvičení, po poslechu klasické hudby nebyli vedeni k vyjádření svých názorů nebo k formulování prožitku. Hodiny výtvarné výchovy a řečové výchovy byly strukturované ve vztahu ke správně stanovenému vzdělávacímu cíli, který byl v průběhu výuky naplňován, v závěru vyhodnocen s ohledem na pokrok žáků. V těchto hodinách byl díky účelné volbě metod a forem výuky vytvářen prostor pro aktivitu každého žáka. Žáci si osvojovali a procvičovali znalosti a dovednosti, samostatně nebo ve dvojici plnili úkoly. Učitelé je vhodně motivovali, poskytovali jim užitečnou zpětnou vazbu, respektovali jejich individuální předpoklady pro vzdělávání, vyjadřovali pozitivní očekávání, že činnosti zvládnou. Žáci komunikovali bez zábran, byli vedeni k samostatnosti, dokázali pracovat dle instrukcí a plnit stanovené úkoly. Všichni pedagogové v průběhu hodin hodnotili individuální výkony, často dávali prostor žákům k sebehodnocení, méně již ke vzájemnému hodnocení. V závěru hodin zhodnotili posun žáků pouze někteří vyučující, hodnocení v těchto případech mělo formativní charakter.

Ve všech sledovaných hodinách speciálních tříd panovala příjemná vzdělávací atmosféra, žáci byli ukázněni. Pedagogové se věnovali výuce základních vědomostí, dovedností a návyků potřebných pro elementární sebeobsahu. Výuka byla přizpůsobena individuálním potřebám žáků a probíhala s podporou asistentů pedagoga. V hodinách čtení se žáci zaměřovali na rozvoj čtenářských dovedností prostřednictvím krátkých textů s porozuměním. K výuce byly využívány různé metody, jako vyprávění, diskuse či názorně-demonstrační přístupy. Výuka matematiky se soustředila na práci s reálnými čísly, přičemž žáci používali počítadla a papírové mince. Osvojovali si základní matematické operace včetně sčítání, odčítání a číselných řad. Při pracovním vyučování v keramické dílně žáci rozvíjeli jemnou motoriku, manuální dovednosti a zručnost, zažívali radost a uspokojení ze svých vlastnoručně vytvořených výrobků. Seznámili se s keramickou hlinou a jednoduchými nástroji, učili se porozumět pracovním postupům při tvorbě keramických výrobků.

Hodiny logopedie a řečové výchovy probíhaly vždy individuálně s jedním žákem. Logopedky žáky učily správnému a srozumitelnému užívání mateřského jazyka, správnému dýchání, cvičením u žáků podporovaly oromotoriku, rozvíjely slovní zásobu a fonaci jednotlivých hlásek. Důležitým prvkem byl nácvik akustické diferenciaci a rozvoj intonace.

Činnost SPC je zaměřena na děti, žáky a studenty s narušenou komunikační schopností, na prevenci komunikačních obtíží u intaktních jedinců a na děti, žáky a studenty se zrakovým postižením. I přes prostorově náročné podmínky SPC pro vady řeči zachovává kvalitu i rozsah poradenských služeb. Poskytována péče na pracovištích v SPC pro zrakově postižené a SPC pro vady řeči je v souladu se zaměřením školského poradenského zařízení. Odborní pracovníci obou SPC používají širokou škálu standardizovaných diagnostických metod i vhodně upravených diagnostických nástrojů, určených pro intaktní populaci. Výsledky vlastní diagnostiky přínosně doplňují i závěry spolupracujících odborných pracovišť (dětská psychiatrie, klinická psychologie, logopedie, foniatrie, neurologie apod.). Zprávy z vyšetření a doporučení ke vzdělávání jsou kvalitní, vyvážené z hlediska poměru odborné terminologie, informační hodnoty a praktické využitelnosti. Jednotlivá podpůrná opatření jsou konkrétní, strukturována do jednotlivých vzdělávacích oblastí nebo konkrétních předmětů a individualizována vzhledem k potřebám dítěte, žáka nebo studenta a možnostem školy. Uživatelům tak poskytují dobrou vodítka k jejich praktické realizaci. Vyhodnocování účinnosti nastavených podpůrných opatření je realizováno formou pravidelných návštěv odborných pracovníků ve školách. V rámci návštěv i v samotném zařízení je současně poskytována metodická podpora a konzultace pedagogům i zákonným

zástupcům. Sociální pracovnice poskytuje poradenské služby v sociální oblasti, např. informace o službách jiných organizací nebo dopomoc s administrací potřebných žádostí a podkladů. Systém evidence klientů SPC, vedený kombinací elektronické a papírové formy, je funkčně nastavený. Spisová dokumentace je uchovávána bezpečně a přehledně.

Během hospitovaných činností ve ŠD byly pro účastníky zájmového vzdělávání ve všech odděleních připraveny především odpočinkové a relaxační aktivity potřebné po předchozí náročné vzdělávací činnosti. Jednalo se o aktivity podporující rozvoj čtenářských gramotností (čtenářské dílny), setkání v komunitních kruzích se sdílením zážitků z uplynulých dnů, výtvarné činnosti (příprava na Den rodin), aktivizující činnosti (hra s kamínky). Dále byly zařazeny environmentální aktivity s řízenými rozhovory podporujícími rozvoj kritického myšlení a slovní zásoby. Cíleně byly rozvíjeny zejména sebeobslužné, estetické, sociální a komunikativní kompetence. Činnosti v odpolední části ŠD doplnily procházky a sportovní aktivity v přírodě, kde byly rozvíjeny pohybové dovednosti účastníků zájmového vzdělávání. Vychovatelky i asistentky pedagoga vytvářely svým přístupem bezpečné a příjemné prostředí, a byly tak všem účastníkům velkou oporou. Po celou dobu byla zajištěna bezpečnost účastníků a byl nad nimi vykonáván dostatečný dohled ze strany pedagogů. Žáci byli při odchodu ze ŠD osobně předáváni zákonným zástupcům, popř. jiné zmocněné osobě.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání dětí a žáků, a to na základě pravidel stanovených ve školním řádu. Společným prvkem daných pravidel pro hodnocení je důraz na motivační složku, akcent na pokrok každého žáka s ohledem na jeho individuální vzdělávací předpoklady. Kritéria pro hodnocení jsou jasně a přehledně nastavena v dokumentech školy, a jsou dostupná a srozumitelná všem aktérům vzdělávání.

Pedagogická diagnostika je založena na důsledném pozorování dětí v MŠ a důkladné znalosti jejich vývojových zvláštností. Učitelky vyhodnocují pokroky jednotlivých dětí a na základě zjištěných skutečností vytyčují další pedagogická opatření. U vypracovaných individuálních vzdělávacích plánů, plánů osobnostního rozvoje nebo plánů individuální logopedické péče zohledňují doporučení školských poradenských zařízení. Systém je ucelený, umožňuje systematické sledování rozvoje osobnosti každého dítěte a individualizaci jeho vzdělávání. V oblasti diagnostiky školní zralosti a poradenství při přípravě plánů osobního rozvoje spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními. Individuální výsledky všech dětí a vhodné postupy jejich dalšího vzdělávání jsou pravidelně a systematicky projednávány na pedagogické radě a při každodenním kontaktu se zákonnými zástupci. Vzdělávací výsledky odpovídají možnostem a schopnostem dětí vzhledem k jejich věku a typu znevýhodnění. S ohledem na závažnost postižení většina z nich dokázala uplatnit základní návyky vhodného společenského chování i dodržovat hygienická pravidla. Na velmi dobré úrovni byly sociální dovednosti dětí. Měly osvojena pravidla soužití a plně respektovaly pokyny vyučujících. Vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám dokázaly rozhodovat o svých činnostech či požádat o pomoc. Děti otevřeně komunikovaly, bez větších obtíží vyjadřovaly svá přání a potřeby. Měly přiměřeně rozvinutou motoriku, projevovaly odpovídající míru samostatnosti při činnostech. Velmi dobrých výsledků MŠ dosahuje při rozvoji řečových dovedností dětí, kdy využívá i alternativních komunikačních metod. Výtvarné a pracovní výrobky dětí vypovídaly o rozmanitosti použitých technik a materiálů i o jejich schopnosti vlastního tvořivého sebevyjádření. Děti s lepšími vzdělávacími předpoklady měly osvojeny základní znalosti a dovednosti potřebné pro vstup do základního vzdělávání.

ZŠ pro hodnocení výsledků vzdělávání využívá zejména soustavné diagnostické pozorování, sledování výkonů žáka a jeho přístupu a také různé druhy testů, ústní zkoušení, praktické ověřování dovedností apod. Škola má účelně nastavená pravidla pro hodnocení žáků s ohledem na jejich individuální schopnosti a možnosti. Podklady pro hodnocení žáků získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období, využívají i formu slovního hodnocení. Pedagogové méně pracují s portfoliem, díky kterému by žáci i jejich zákonní zástupci získávali přehledné informace o celkových posunech. Nedílnou součástí každodenního hodnocení je okamžitá pochvala každého i drobného pokroku a motivační ocenění úspěchů. Vyučující, asistenti pedagoga i vychovatelé si v rámci celodenní péče o žáky předávají informace o průběhu vzdělávání, chování a aktuálním zdravotním stavu žáků a operativně na ně reagují. Vyučující mají přehled o vzdělávacích potřebách jednotlivců v návaznosti na podpůrná opatření, plánování konkrétních strategií a hodnocení dílčích pokroků provádějí především formou vzájemné diskuse. Vedení školy věnuje výsledkům vzdělávání značnou pozornost, pravidelně je analyzuje a vyhodnocuje společně s vyučujícími a přijímá průběžná opatření k jejich zlepšení. Případné riziko školního neúspěchu je nejčastěji spojeno se zhoršením zdravotního stavu žáka. Tyto situace škola systematicky řeší prostřednictvím úzké spolupráce se školním poradenským pracovištěm (dále „ŠPP“), aby zajistila adekvátní podporu a přizpůsobení vzdělávacího procesu individuálním potřebám. Žáci speciálních tříd jsou hodnoceni výhradně slovním hodnocením, které reflektuje jejich aktuální úroveň výkonu, motivuje je k dalšímu rozvoji a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu pro jejich vzdělávání.

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni nejen o míře dosahovaných očekávaných výstupů jednotlivých žáků, ale i o zdravotním stavu každého z nich. Oboustrannou informovanost škola vnímá jako podstatnou pro vzdělávání, podporuje tím pocit klidu a bezpečí všech, kteří se účastní vzdělávání ve škole. Pedagogům tato propojenost přináší možnost, jak na rozpoložení žáka v daný den navázat a umožnit mu dále se rozvíjet. Nedílnou součástí sledování pokroků žáků a jejich vzdělávacích potřeb jsou pravidelné společné konzultace, které přispívají k úzké vzájemné součinnosti. Rodiče jsou průběžně informováni o dění ve škole i prostřednictvím přehledných školních webových stránek.

ŠPP se ve spolupráci s pedagogickými pracovníky a pracovníky SPC zaměřuje především na podporu žáků ve vzdělávacím procesu, naplňování podpůrných opatření, práci s třídními kolektivy a na preventivní programy. Kvalitně zpracované výstupy z diagnostiky žáků poskytují vhodné postupy k praktické realizaci doporučených podpůrných opatření. Pro žáky, kteří to potřebují, jsou vypracovány individuální vzdělávací plány s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby. Účinnost realizovaných podpůrných opatření je systematicky vyhodnocována, v případě potřeby jsou přijímána další opatření pro zefektivnění podpory žáků. Nastavení efektivních pravidel minimalizuje výskyt rizikového chování. Preventivní aktivity jsou plánovány systematicky na základě průběžné evaluace aktuálních potřeb třídních kolektivů i jednotlivců. Ve třídách probíhají preventivní programy s cílem zvládat podněty k rizikovému chování, podporovat zdravé sebevědomí a rozvíjet žádoucí vzájemné vztahy a sociální dovednosti žáků. K podpoře sociálních dovedností využitelných v běžných životních situacích jsou do vzdělávání zařazována i aktuálně potřebná témata z oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu. Škola pro žáky organizuje mimoškolní akce, které přispívají k upevnění vzájemných vztahů v kolektivu a napomáhají předcházení konfliktům mezi nimi. Žákům koncových ročníků i jejich zákonným zástupcům při volbě další vzdělávací cesty je poskytována pomoc. S administrativní stránkou přihlašování na střední školy pomáhá sociální pracovnice školy.

Sledování výsledků zájmového vzdělávání ve ŠD probíhá na základě vlastního interního posouzení verbálních výstupů jednotlivých účastníků i hodnocením praktických činností

jednotlivců i skupin. Vychovatelky účastníky aktivně podporují v individuálním rozvoji, promyšleně je vedou k využívání získaných dovedností i v praktickém životě. Účastníci ŠD se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou (Vánoční jarmark, Den rodin apod.), žáci jsou výsledky těchto činností motivováni do zapojování se do dalších připravovaných aktivit. Další významná spolupráce je v oblasti sportovní, zejména realizací kroužků a utkání ve hrách showdown a goalball (obdoba stolního tenisu a fotbalu).

Děti i žáci školy se účastní pravidelných i jednorázových soutěží a přehlídek s rozmanitým zaměřením. Důraz je kladen na pozitivní motivaci a na možnost zažít úspěch. Cílem je podpora rozvoje kompetencí žáků, a to zejména komunikativních, pracovních a hlavně sociálních. Žáci se zapojují do soutěží s výtvarnou tematikou, v nichž dosahují pěkných výsledků. Důležitá je podpora aktivního pohybu, a to i pro žáky se zrakovým postižením, kteří se mohou věnovat showdownu i goalballu. Prostřednictvím těchto sportů dochází k setkávání se školami stejného typu v dalších regionech, což umožňuje sdílení a výměnu zkušeností o záležitostech, které se týkají vzdělávání i výchovy dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou pořádány výlety, kulturní a poznávací akce, dílny tvoření, což dětem a žákům umožňuje poznávat nová prostředí, osvojit si a rozvíjet dovednosti potřebné pro běžný život.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění materiálně-technických podmínek školy. Uskutečnila se přestavba mateřské školy v Lazaretní ulici, která byla otevřena 1. 9. 2022. Subjekt získal modulovou přístavbu základní školy, tím subjekt získal další prostory pro výchovu a vzdělávání žáků. Uskutečnila se rekonstrukce internátu a školní družiny (společný prostor pro účastníky), vybudována byla nová školní jídelna.
- Vznikly dvě nové třídy pro základní školu, došlo k navýšení počtu speciálních tříd o jednu a oddělení školní družiny o dvě. Tím došlo k navýšení počtu žáků školy a nárůstu počtu pedagogických pracovníků.
- Došlo ke změně ve vedení školy, od 1. 9. 2024 byla jmenována nová ředitelka a její zástupkyně.
- V červnu 2021 bylo zrušeno pracoviště mateřské školy v Jesenické ulici.

Silné stránky

Mateřská škola a základní škola

- Výborná spolupráce s širokou řadou partnerů výrazně podporuje naplňování školních vzdělávacích programů, čímž přispívá k realizaci záměrů a filozofie školy. Tímto propojením vzniká inspirativní prostředí, které motivuje ke kvalitnímu vzdělávání a rozvoji žáků. (1.5)
- Škola podporuje všestranný rozvoj dětí a žáků prostřednictvím pestré nabídky vzdělávacích, kulturních, sportovních a kreativních aktivit. Kvalitu vzdělávání navíc posiluje příjemná pracovní atmosféra, odborná zdatnost pedagogů a jejich vzájemná spolupráce. (2.2)
- Významné zkvalitnění materiálních podmínek vzdělávání díky projektovým aktivitám i podpoře zřizovatele umožňuje vzdělávat děti a žáky v podnětném a moderně vybaveném pracovním prostředí. (2.4)

- Vstřícný, respektující a empatický přístup všech pedagogických pracovníků k dětem, žákům a jejich zákonným zástupcům, promyšlené plánování výuky zohledňující individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí a žáků vedl k naplňování jejich vzdělávacích potřeb, k jejich maximálnímu rozvoji a k harmonické atmosféře mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu. (3.2)
- Poskytování kvalitní a účinné individuální podpory v průběhu vzdělávání všem dětem a žákům školy pomáhá rozvíjet jejich schopnosti a připravit je na co nejlepší uplatnění v praktickém životě. (6.2)

Mateřská škola

- Vzdělávací nabídka je připravována na základě individuálních potřeb dětí a výsledků pedagogického diagnostikování.
- Kvalitní systém pedagogického diagnostikování přispívá k podpoře systematického rozvoje každého dítěte. (4.3)

Základní škola

- Škole se dlouhodobě daří zapojovat nevidomé žáky do výtvarných a sportovních soutěží, dosahované výsledky pravidelně vyhodnocuje a oceňuje. (5.3)

Speciálně pedagogické centrum

- Pracovníci školského poradenského zařízení spolu efektivně spolupracují, vzájemně se respektují a úzce komunikují s dalšími poradenskými zařízeními. Podílejí se na vytváření pozitivního a podporujícího pracovního prostředí.
- Školské poradenské zařízení realizuje hodnocení vlastní činnosti zařízení, a soustředí se na úroveň poskytovaných poradenských služeb a jejich účinnost, přičemž zohledňuje potřeby a přání klienta.

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nastavená pravidla pro organizaci činnosti školy (školní řád a další vnitřní předpisy) vykazovala formální nedostatky, nebyla v souladu s právními předpisy. (1.3)
- Vedení školy řídí pedagogické procesy na úrovni školy pouze formou odezvy na vzniklé problémy. (2.1)
- Malé využití organizačních forem práce žáků, které podporovalo aktivní zapojení žáků do výuky a diferenciaci učiva vzhledem k individuálním potřebám všech žáků. (4.2)
- V části výuky žáků základní školy nebyla dostatečně uplatněna zásada názornosti vyučování. Účinná zpětná vazba pro věcné učení byla poskytována v malé míře. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dbát na soulad školních dokumentů s příslušnými právními normami.
- V procesu vzdělávání žáků prvního stupně základní školy zařazovat prvky sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení se záměrem rozvoje schopnosti umět posoudit svůj posun a stanovit si možnosti dalšího rozvoje. Vzájemným hodnocením podporovat spolupráci a komunikaci mezi žáky.

- Zefektivnit činnost pedagogů základní školy tak, aby docházelo k systematictějšímu předávání informací směřujících k rozvoji inovativních metod výuky, využití formativního hodnocení ve výuce a podpoře sledování individuálního pokroku žáků prostřednictvím žákovských portfolií.
- Důsledně vyvažovat podíl spontánních a řízených činností dětí v mateřské škole.
- Podporovat zařazování prvků formativního hodnocení zejména u nejstarší věkové skupiny dětí v mateřské škole.
- Ve spolupráci se zřizovatelem je nutné zajistit vhodné prostorové podmínky na pracovišti speciálně pedagogického centra pro vady řeči.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem dne 31. května 2001 včetně dodatků 1 – 14
2. Jmenování na základě výsledků konkurzního řízení na vedoucí pracovní místo ředitelky Základní školy a Mateřské školy pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25 s účinností od 1. září 2024
3. Osvědčení o absolvování vzdělávací akce Studium pro ředitele škol a školských zařízení z 16. září 2022
4. Dokumentace školy vedená dle § 28 odst. 1 školského zákona vztahující se ke kontrolovanému období

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Marie Sládková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Mgr. Jana Bervidová, školní inspektorka

Mgr. Alena Wirthová, školní inspektorka

Mgr. Gabriela Kotorová, školní inspektorka

Mgr. Martina Lísková, odbornice na žáky se speciálními potřebami

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

9. 6. 2025